

Katowice, 10.05.2024 r.

prof. dr hab. Mirosław Jacek Błaszczyk
Akademia Muzyczna w Katowicach
Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Teorii i Edukacji Muzycznej

Recenzja

Dorobku artystycznego i dydaktycznego oraz dzieła artystycznego dr. Szymona Morusa w związku z powołaniem komisji habilitacyjnej poprzez uchwałę nr 26/2024 Senatu Akademii Muzycznej Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 26.02.2024 r.

Podstawa prawna 221 ust. 5 w zw. Z art. 178 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

Dotyczy:

Wniosku Szymona Morusa z dnia 14.11.2023 r. do Akademii Muzycznej Stanisława Moniuszki w Gdańsku za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej w Warszawie

Dokumentacja związana z otwarciem przewodu doktorskiego przez kandydata została złożona prawidłowo.

Informacje o kandydacie:

Jest założycielem i dyrektorem artystycznym Orkiestry Kameralnej Progress, z którą od 2009 roku regularnie koncertuje, zapraszając do współpracy wykonawców o szerokich perspektywach artystycznych. Dał się poznać z tego, że nie obawia się prowadzić nawet najtrudniejszych dzieł. Doskonale odnajduje się w każdym rodzaju muzyki. Szymon Morus propaguje zainteresowanie muzyką najnowszą poprzez liczne prawykonania, współpracując

z polskimi kompozytorami młodego pokolenia. Realizuje również innowacyjne projekty edukacyjne dla najmłodszych odbiorców muzyki poważnej.

Na scenie Filharmonii Narodowej zadebiutował, występując podczas Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego z okazji 85. rocznicy urodzin kompozytora w 2018 roku. W marcu 2016 roku objął kierownictwo muzyczne nad premierą Czarnej Maski Krzysztofa Pendereckiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku i z wielkim powodzeniem zaprezentował dzieło trójmiejskiej widowni. Warszawska publiczność Teatru Wielkiego Opery Narodowej (kwiecień 2016) doceniła je tym bardziej. Szymon Morus z Operą Bałtycką związał się na dłużej, kierując kolejnymi produkcjami: *Sąd Ostateczny* Krzysztofa Knittla, *Straszny dwór* Stanisława Moniuszki, *Dziadek do orzechów* Piotra Czajkowskiego. Od sezonu 2021/2022 piastuje stanowisko pierwszego dyrygenta Polskiej Filharmonii Sinfonia Baltica im. Wojciecha Kilara w Słupsku. Współpracuje m.in. z: Polską Operą Królewską, Teatrem Wielkim w Łodzi, Operą Śląską, Orkiestrą Polskiego Radia w Warszawie, Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej, Polską Orkiestrą Sinfonia Juventus, Filharmonią Krakowską, Filharmonią Gorzowską, Filharmonią Śląską, Filharmonią Bałtycką, Filharmonią Podkarpacką, Filharmonią Zielonogórską, Filharmonią Koszalińską, Polską Filharmonią Kameralną, Śląską Orkiestrą Kameralną czy Radomską Orkiestrą Kameralną. Pod jego batutą występowali wybitni soliści, wśród nich: Pierre Gémisson, Massimo Mercelli, Mirosława Yordanova, Alexander Krichel, Olga Pasiecznik, Robert Gierlach czy Leszek Możdżer.

Za swoje osiągnięcia został uhonorowany Pomorską Nagrodą Artystyczną w roku 2016. Jest prezesem Pomorskiego Stowarzyszenia Musica Giovane, którego celem jest współpraca z instytucjami kultury, zespołami i indywidualnymi artystami w celu tworzenia wspólnych przedsięwzięć, łączących muzykę z poezją, teatrem i obrazem.

Studiował w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku (klasa dyrygentury symfoniczno-operowej Wojciecha Rajskiego oraz klasa skrzypiec Andrzeja Kacprzaka) tam też uzyskał tytuł doktora sztuk muzycznych w dziedzinie dyrygentura. Od października 2013 roku związany z macierzystą uczelnią, gdzie prowadzi zajęcia na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki.

Ocena pracy artystycznej:

Działalność artystyczna Szymona Morusa jest bardzo bogata od uzyskania stopnia doktora dyrygował w:

- 2017 – trzynastoma koncertami m.in.: St. Moniuszko – Straszny Dwór (Opera Bałtycka w Gdańsku), K. Knittel – Sąd Ostateczny (Opera Bałtycka w Gdańsku), P. Czajkowski – Dziadek do Orzechów (Opera Bałtycka w Gdańsku) oraz koncertami symfonicznymi w Trzewic, we Władysławowie.
- 2018- siedemnastoma koncertami symfonicznymi m.in.: w Filharmonii Śląskiej w Katowicach, Polskiej Filharmonii w Gdańsku, Mülheimer Konzerthaus (Niemcy), Filharmonii Narodowej oraz W.A. Mozarta – Don Giovanni (Polska Opera Królewska).
- 2019 – dziewiętnastoma koncertami symfonicznymi m.in.: Akademia Muzyczna w Gdańsku, Gdyni, Radomiu (IV Międzynarodowy Konkurs Kompozytorski

Krzysztofa Pendereckiego) oraz W.A. Mozarta – Don Giovanni (Polska Opera Królewska).

- 2020 – jedenastoma koncertami symfonicznymi m.in.: Polska Filharmonia Bałtycka w Gdańsku. Międzynarodowy Festiwal Mozartowski *Mozartiana* w Gdańsku, W.A. Mozarta – Don Giovanni (Polska Opera Królewska).
- 2021 – trzynastoma koncertami symfonicznymi m.in. w: Filharmonii w Krakowie, Lublinie, Radomiu, Szczecinie, Zielonej Górze, Słupsku, Katowicach.
- 2022 – trzydziestoma dwoma koncertami symfonicznymi m.in. w: Słupsku, Szczecinie, Gdańsku, Teplicach, Lublinie, Tychach, Gorzowie.
- 2023 – dwudziestoma sześcioma koncertami symfonicznymi m.in. w: Gdańsku, Sopocie, Krakowie, Słupsku, Radomiu, Lublinie, Toruniu.

Od 2019 roku działalność koncertowa jest niezwykle różnorodna – muzyka od baroku do współczesności i intensywność jest godna zauważenia.

Na wielokierunkowy rozwój zainteresowań Mateusza Morusa wpłynęła współpraca z Opera w Gdańsku gdzie po asystenturze przy operach Otello G. Verdiego oraz Straszego Dworu Stanisława Moniuszki otrzymał propozycję zastępcy kierownika muzycznego oraz powierzono kierownictwo artystyczne nad premierami Czarnej Maski Krzysztofa Pendereckiego i Sądu Ostatecznego Krzysztofa Knittla.

Od 1 czerwca 2023 r. objął stanowisko pierwszego dyrygenta Polskiej Filharmonii Kameralnej Sopot a w październiku 2023 r. objął stanowisko dyrektora artystycznego NDI Sopot Classic.

Rozwój artystyczny Szymona Morusa od 2017 roku jest niezaprzeczalny jest godny podziwu i uznania.

Działalność dydaktyczna

- W latach 2009-2016 Szymon Morus prowadził zajęcia w klasie skrzypiec (PSM I st. im. W.Lutosławskiego w Starogardzie Gdańskim oraz OSM I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku).
- Od 1 października 2013 roku rozpoczął pracę w Akademii Muzycznej w Gdańsku na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki gdzie prowadził zajęcia z dyrygowania, czytania partytur i orkiestra kameralna Pro Musica Nova
- Od 1 października 2022 roku siatka prowadzonych przez Szymona Morusa zajęć rozszerzyła się o następujące przedmioty: - Dyrygentura symfoniczno-operowa - Studium nad partyturą XX wieku - Metodyka prowadzenia zespołów wokalny-instrumentalnych

Zaufanie Katedry Dyrygentury jakim obdarzyła Szymona Morusa powierzając mu najważniejsze przedmioty w nauczaniu młodych dyrygentów świadczy o wielkim talencie pedagogicznym doktoranta.

Krzysztof Morus był recenzentem prac licencyjnych i magisterskich. Jest też opiekunem Koła Artystyczno-Naukowego Dyrygentury.

Działalność organizatorska

W 2013 roku z inicjatywy Szymona Morusa powstało Pomorskie Stowarzyszenie Musica Giovane, której celem jest m.in.: kultywowanie muzyki polskiej, promowanie muzyki współczesnej, kształtowanie nowej publiczności, edukacja muzyczna. Swoje cele realizuje poprzez m.in.: organizowanie koncertów, udział w festiwalach i koncertach, współpracę z uczelniami, działalność wydawniczą. Do 2023 roku Stowarzyszenie zorganizowało ponad 150 koncertów.

Dyskografia

W dorobku Szymona Morusa jest 14 nagrań płytowych, 13 płyt CD i jedna płyta DVD m.in.:

- Piotr Komorowski – Komu bije dzwon
- Harvey Hope – Dzieła niedokończone
- Leszek Kulakowski – Love songs
- Amber tango Muzyka Filmowa

Nagrody i odznaczenia

- nagroda Starosty Tczewskiego za działalność w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony kultury / Tczew, 2012
- nominacja do Nagrody Miasta Gdańska dla Młodych Twórców Kultury / Gdańsk, 2014
- nominacja do Nagrody Miasta Gdańska dla Młodych Twórców Kultury / Gdańsk, 2015
- nagroda Pomorska Nagroda Artystyczna / Gdańsk, 2016
- nominacja do tytułu Osobowość roku 2017 Dziennika Bałtyckiego / Gdańsk, 2018
- stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury / Gdańsk, 2020
- stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury / Gdańsk, 2023
- nagroda JM Rektora Akademii Muzycznej w Gdańsku / Gdańsk, 2023

Szymon Morus ponadto jest od października 2023 roku dyrektorem Międzynarodowego festiwalu NDI Sopot Classic, pierwszym dyrygentem gościnnym Polskiej Filharmonii Kameralnej Sopot, pierwszym dyrygentem w Filharmonii w Słupsku.

Ilość płyt CD jest niezwykle bogata i różnorodna a działalność organizatorska mając na uwadze młody wiek doktoranta musi budzić uznanie i respekt.

Ocena dzieła artystycznego będącego osiągnięciem do wszczęcia postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej, sztuki muzyczne.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie (Dz. U. 2017 r. poz. 1789) jako osiągnięcia artystyczne Szymona Morusa wskazuje nagranie płyty CD – Music of Harvey Hope oraz prawykonanie opery Sąd ostateczny Krzysztofa Knittla.

- **Płyta CD Music of Harvey Hope obejmuje następujące utwory:**

1. Fantazje op. 55
2. Herastrau op. 51
3. Adagio op. 52
4. De Madrugada op. 56

Wykonawcami są: Jakub Kościuszko – gitara, Szymon Morus – dyrygent. Radomska Orkiestra Kameralna. nagranie zostało zrealizowane w dniach 7-9.07.2021 r.

Sesję nagraniową poprzedził cykl prób zakończony trasą koncertową. Jest to o tyle ważne, że materiał muzyczny był ogrywany i przyswajany przez muzyków na koncertach. To zrozumienie materiału muzycznego jest słyszalne na nagraniu a cechuje go różnorodna stylistyka, rozumienie formy, indywidualna kolorystyka brzmieniowa. Dyrygentowi i muzykom w pełni udało się w pierwszym utworze uzyskać zmienny i różnorodny charakter, płynną narrację gdzie agogika i dynamika jest niezwykle ważna.

W drugim utworze muzycy wprowadzają w nastrój muzycznego uwielbienia dla piękna natury poprzez miękkość frazy, barwy i różnorodnych odcieniach dynamicznych.

W Adagio orkiestra i dyrygent podkreślają bogactwo harmoniczne i mnogość odcieni dynamiki piano.

De Madrugada to utwór na wskroś wirtuozowski tak w partii solisty jak i orkiestry. Zmienność nastroju, pulsujący rytm, dialog gitary i pierwszych skrzypiec to wszystko możemy usłyszeć w bardzo dobrym wykonaniu.

Nagranie płyty jak i pomysł oceniam bardzo wysoko i mam nadzieję, że utwory te będą wykonywane na koncertach filharmonicznych. Warto też zaznaczyć, że płyta jest światową prapremierą fonograficzną.

- **Prawykonanie opery Sąd ostateczny Krzysztofa Knittla**

Dzieło powstało na zamówienie Opery Bałtyckiej jako kontynuacja cyklu „Opera Gedanensis” Opera przedstawia losy Sądu ostatecznego - jednego z najbardziej znanych arcydzieł malarstwa europejskiego stworzonego przez Hansa Memlinga.

Niezwykle istotną sprawą była znakomita współpraca na płaszczyźnie dyrygent – kompozytor. Dyrygent mógł poznać cele, chęci, wizję utworu poprzez wielogodzinne rozmowy z kompozytorem. Skład orkiestry symfonicznej jest rozbudowany sekcją perkusyjną, gitarą elektryczną, warstwą elektroniczną. W warstwie muzycznej całość zawiera się w dwóch aktach (w 16 scenach). Dyrygent w sposób niemal perfekcyjny poprowadził tę trudną pod względem muzycznym operę.

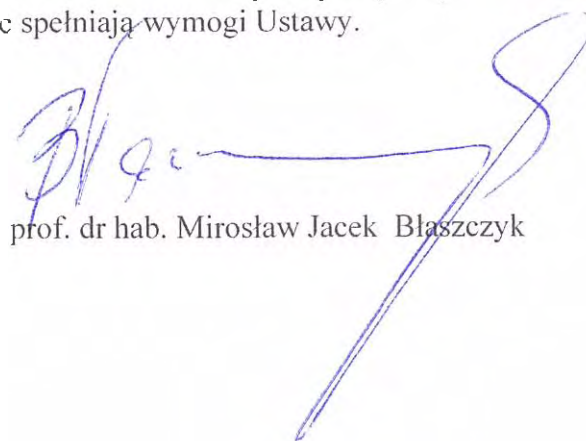
Nie oceniając problemów takich jak niedopasowanie partii solowych do instrumentalnych, rozwleczone konstrukcje językowe, przegadane libretto należy pochwalić znakomitych śpiewaków: Roberta Gerlacha, Annę Mikołajczyk, Katarzynę Tanagli czy kontratenora Jana Jakuba Monowida. Mocnym punktem spektaklu była scenografia Damiana Styrny. Jednak największe brawa należą się dyrygentowi, który bardzo dobrze panował nad wielkim aparatem wykonawczym: orkiestrą symfoniczną wzbogaconą elektroniką, chórem i baletem, oraz chórem dziecięcym.

Recenzje, które ukazały się po premierze są bardzo pochlebne przede wszystkim dla orkiestry, baletu i dyrygenta Szymona Morusa.

Wnioski końcowe

Z wielką satysfakcją stwierdzam, że przedstawiony przez dr. Szymona Morusa dorobek artystyczny, pedagogiczny, naukowy oraz popularyzujący naukę, kulturę i sztukę jest gigantyczny, budzący podziw, szacunek i jest potwierdzeniem jego zasług dla kultury polskiej. Ten znakomity artysta z powodzeniem łączy życie artystyczne z pracą pedagogiczną i aktywnością na rzecz popularyzacji muzyki. W dołączonym do dokumentacji (przygotowanej bardzo starannie) autoreferacie dr Szymon Morus opisuje swoją drogę zawodową niezwykle interesującymi przemyśleniami dotyczącymi pracy z artystami ale też z kompozytorem, reżyserem.

W konkluzji recenzji chcę jednoznacznie stwierdzić iż zarówno bogaty dorobek artystyczny, pedagogiczny jak i zaprezentowane dzieło Płyta CD Music of Harvey Hope i prawykonanie opery Sąd ostateczny Krzysztofa Knittla całkowicie spełniają wymogi Ustawy.

prof. dr hab. Mirosław Jacek Błaszczyk